

דף תרגול: שורשים ומקום – המשפחה שלי והיישוב שלי

מהדורה למורה עולים חדשים

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר מושגים הקשורים למשפחה, לשורשים ולמקום המגורים
- לתרגל אוצר מילים של עץ משפחה, ראיון וקהילה
- לחזק את ההבנה שלכל משפחה ולכל יישוב יש סיפור משלו

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א׳ – הבנה כללית

1. ב – ציור שמראה את בני המשפחה
2. א – דוד או דודה
3. ב – כדי לשמוע סיפורים מהעבר
4. א – פמוט ישן של סבתא
5. ב – סיפור, משמעות או מקור של השם
6. ב – כל האנשים שחיים יחד במקום

חלק ב׳ – נכון או לא נכון

1. לא נכון – משפחות באות בהרבה צורות שונות
2. נכון – כך בונים ראיון טוב
3. נכון – כל מקום התחיל פעם
4. לא נכון – כינוי הוא שם חיבה שלא תמיד רשמי
5. נכון – זו מטרת התערוכה הכיתתית
6. לא נכון – גם ילדים יכולים לתרום לקהילה

חלק ג׳ – השלימו את המילה החסרה

1. גזע
2. ראיון
3. קהילה
4. סיפור
5. יישוב
6. שורשים

חלק ד׳ – התאימו בין השיעור לנושא שלו

- 1 – ו (משפחה קרובה ומורחבת)
- 2 – א (ראיון עם אדם מבוגר)
- 3 – ב (חפץ עם סיפור משפחתי)
- 4 – ה (משמעות וסיפור השם)
- 5 – ג (איך המקום התחיל)
- 6 – ד (מי עוזר לקהילה)

חלק ה׳ – סדרו את שלבי הראיון בסדר הנכון

1. לתכנן שאלות לפני הראיון
2. לשאול את השאלות
3. להקשיב בתשומת לב לתשובות
4. לרשום את מה שסיפרו
5. להודות למרואיין בסוף

חלק ו׳ – כתיבה קצרה

1. תשובה אישית - שם האדם וסיבה קצרה לחשיבותו
2. תיאור קצר של החפץ ומה הסיפור שלו

כרטיס יציאה – מה לחפש

- שורשים, גזע, ענפים או בני משפחה שונים
- להקשיב, לשאול בנימוס ולרשום תשובות
- כל חפץ ישן עם זיכרון - למשל תמונה, מתכון או תכשיט

טיפים להפעלה:

- אפשר לאפשר לכל תלמיד ותלמידה לבחור 'משפחה שבחרתי' או 'אדם שחשוב לי' במקום משפחה גרעינית
- לשים לב ברגישות לילדים עם הרכבי משפחה שונים ולאפשר גמישות בתשובות
- בחלק הפתוח כדאי לעודד שיתוף קצר בעל פה לפני הכתיבה

דף תרגול: שורשים ומקום – המשפחה שלי והיישוב שלי

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה יש שאלות על משפחה, שם, חפצים מהבית והמקום שאנחנו גרים בו.

📖 מילון קטן:

שורשים	האנשים, הסיפורים והמקום שמהם אנחנו באים
עץ משפחה	ציור שמראה מי שייך למשפחה שלי
מעגל משפחה	קבוצת אנשים קרובים אליי - קרובה או מורחבת
ראיון	שיחה שבה שואלים שאלות ומקשיבים לתשובות
מורשת	דברים שעוברים מדור לדור - סיפורים, מנהגים וחפצים
יישוב	המקום שבו אנשים גרים ביחד, כמו עיר או כפר
קהילה	כל האנשים שגרים וחיים ביחד במקום אחד
חפץ עם סיפור	דבר ישן שיש לו משמעות וזיכרון במשפחה

1 חלק א׳ – הבנה כללית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה מראה עץ משפחה?

א) רשימת קניות ב) ציור שמראה את בני המשפחה ג) משחק כדורגל ד) מפה של היישוב

2. מי שייך למעגל המורחב של המשפחה?

א) דוד או דודה ב) רק אח או אחות ג) רק הורים ד) רק חברים מבית הספר

3. למה מראיינים אדם מבוגר?

א) כדי לשחק משחק ב) כדי לשמוע סיפורים מהעבר ג) כדי לצייר ציור ד) כדי לרוץ מרחק ארוך

4. איזה חפץ שומר זיכרון משפחתי?

א) פמוט ישן של סבתא ב) עיתון של היום ג) כדור חדש מהחנות ד) מחברת ריקה

5. מה יכול לספר לנו השם שלנו?

א) רק את הגיל שלנו ב) סיפור, משמעות או מקור של השם ג) את הכתובת שלנו

ד) את הצבע האהוב עלינו

6. מה המילה קהילה אומרת?

א) רק משפחה אחת ב) כל האנשים שחיים יחד במקום ג) רק בית ספר אחד ד) רק חנות אחת

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	לכל המשפחות יש בדיוק אותה צורה	☐	☐
2	ראיון כולל שאלות, הקשבה ורישום תשובות	☐	☐
3	ליישוב שגרים בו יש היסטוריה והתחלה משלו	☐	☐
4	כינוי הוא שם רשמי בתעודת זהות בלבד	☐	☐
5	בתערוכת השורשים אפשר להציג סיפורים וחפצים ממשפחות שונות	☐	☐
6	אנשים שעוזרים לקהילה יכולים להיות רק מבוגרים	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. עץ משפחה מורכב משורשים, _____ וענפים

2. שיחה שבה שואלים שאלות ומקשיבים נקראת _____

3. כל האנשים שגרים ביחד במקום אחד נקראים _____

4. חפץ ישן ששומר זיכרון משפחתי נקרא חפץ עם _____

5. המקום שבו אנחנו גרים נקרא _____

6. האנשים, הסיפורים והמקום שמהם אנחנו באים נקראים _____

4 חלק ד' – התאימו בין השיעור לנושא שלו

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. המעגלים של הלב	___	**א.** ראיון עם אדם מבוגר
2. ספרו לי איך היה פעם	___	**ב.** חפץ עם סיפור משפחתי
3. חפצים שזוכרים	___	**ג.** איך המקום התחיל
4. מה מסתתר בשם שלי	___	**ד.** מי עוזר לקהילה
5. היישוב שלי	___	**ה.** משמעות וסיפור השם
6. אנשים טובים ביישוב שלי	___	**ו.** משפחה קרובה ומורחבת

5 חלק ה' – סדרו את שלבי הראיון בסדר הנכון

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	לשאול את השאלות
☐	להקשיב בתשומת לב לתשובות
☐	לרשום את מה שסיפרו

☐	להודות למרואיין בסוף
☐	לתכנן שאלות לפני הראיון

6 חלק ו׳ – כתיבה קצרה

ענו בקצרה.

1. ספרו על אדם אחד שחשוב לכם במעגל המשפחה שלכם, ולמה הוא חשוב

2. ספרו בקצרה על חפץ אחד שיש לו סיפור במשפחה שלכם

כרטיס יציאה

מהם שלושה דברים שאפשר למצוא בעץ משפחה?

מה חשוב לעשות בזמן ראיון?

תנו דוגמה אחת לחפץ עם סיפור משפחתי

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀